

Projecte de Llei de prestacions econòmiques d'assistència social
Tram. 200-00043/07

Text presentat

Reg. 33628 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 10.01.2006

A la Mesa del Parlament

Ernest Maragall i Mira, secretari del Govern de la Generalitat de Catalunya

Certifico

Que en la sessió del Govern de la Generalitat de Catalunya, celebrada el dia 27 de desembre de 2005, es va prendre, entre d'altres, l'acord que es reproduïx a continuació:

«A proposta de la consellera de Benestar i Família s'aprova l'Avantprojecte de Llei de prestacions econòmiques d'assistència social i s'autoritza l'esmentada consellera perquè el presenti al Parlament.»

I perquè consti i als efectes oportuns, lliuro el present Certificat a Barcelona, el vint-i-vuit de desembre de dos mil cinc.

Ernest Maragall i Mira

Secretari del Govern

Projecte de Llei de Prestacions econòmiques d'assistència social

Exposició de Motius

I. L'Estatut d'Autonomia en el seu art. 9. 25, atribueix a la Generalitat competència exclusiva en matèria d'assistència social. Aquest concepte material ha estat definit per la jurisprudència constitucional com un mecanisme protector de situacions de necessitat específiques, sentides per grups de la població que opera mitjançant tècniques diferents de les pròpies de la Seguretat Social i que es financia al marge de qualsevol obligació contributiva prescindint d'una prèvia col·laboració econòmica dels seus destinataris. Per altra banda, el Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees ha qualificat com «assistència social», aquelles prestacions monetàries que resten condicionades a la comprovació de l'estat real de necessitat de l'individu protegit, per part de l'entitat gestora.

En relació, a altres títols competencials, com el relatiu al de Sistema de la Seguretat Social, la jurisprudència constitucional ha establert que és una exigència de l'Estat social de Dret que els qui no tinguin cobertes les seves necessitats mínimes per la modalitat no contributiva del Sistema puguin accedir a altres beneficis o ajudes de caràcter o naturalesa diferent, per assegurar el principi de suficiència al que es refereix l'article 41 de la CE, sempre que la Generalitat aprecii una situació real de necessitat en la població beneficiària de les ajudes assistencials de la Seguretat Social.

Aquesta llei té per finalitat establir el règim jurídic propi de les prestacions econòmiques d'assistència social, en el marc de bloc constitucional i de la jurisprudència Constitucional, establint drets subjectius per situacions predeterminades i les regles bàsiques per d'exercir drets de concurrència per les prestacions que s'estableixen amb límits pressupostaris. Aquesta llei, al crear prestacions econòmiques per a la protecció dels més desfavorits, i les regles per establir les que es puguin crear en el futur en funció del finançament disponible, constitueix un instrument més a inserir entre d'altres sistemes, com el de la seguretat social, el sanitari, el d'ensenyament, el de serveis socials, els propis de la inserció laboral, les prestacions de suport a la família i d'altres, que configuren l'Estat social i de Dret i ens permeten aconseguir un pas més en la construcció d'una societat més justa i equitativa.

II. En l'àmbit de la lluita contra la pobresa i l'exclusió social, el Consell d'Europa en desenvolupament del compromís assolits pels països membres en les reunions celebrades a Lisboa i a Niça a partir de l'avaluació de l'avaluació de la primera ronda de plans, estableix la necessitat de reforçar la perspectiva de gènere i aconsella els Estats membres a fixar que en els respectius Plans d'Acció fixin objectius encaminats a reduir de manera significativa, l'any 2010, el nombre de persones amb risc de pobresa i exclusió social. En aquest fòrum, la pobresa es defineix com, «la situació en que es troben les persones que no poden participar plenament en la vida econòmica, social i civil i els ingressos o recursos (personals, familiars, socials i culturals) son tan inadequats que no els hi permet gaudir d'un nivell i una qualitat de vida considerat acceptable per la societat en la que viuen. En aquestes situacions sovint les persones no poden exercir plenament els seus drets fonamentals». També es posa èmfasi en el fet d'incorporar amb igualtat de condicions, als homes i les dones, de manera transversal, en totes les accions.

Per altra banda, l'objectiu global que marca la Unió Europea en els seus treballs per a la inclusió és aconseguir, en el context dels canvis estructurals, que els serveis i els recursos siguin universals, i per això marquen vuit reptes, un dels quals és garantir ingressos i recursos adients per poder viure dignament. Dels objectius de la UE se'n desprenen tres directius polítiques: la universalitat, l'equitat i la solidaritat per la dignitat humana.

III. En l'exercici de la competència exclusiva, la Generalitat mitjançant la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de renda mínima d'inserció, va establir un conjunt de prestacions i actuacions de serveis socials, salut, ensenyament, formació, una prestació econòmica i altres actuacions amb la finalitat de prestar el suport adequat a totes les persones que ho requereixin per a atendre les necessitats bàsiques per a viure en la societat i afavorir-ne la inserció social i laboral.

No obstant aquesta actuació i altres, els últims estudis sobre la pobresa a Catalunya denoten que aquesta realitat està escassament relacionada amb el cicle econòmic i està molt relacionada amb l'existència d'actuacions de les administracions competents de prevenció de situacions d'exclusió, tant per l'edat com per la posició en l'activitat. Es per aquest fet que en els últims anys, la pobresa a Catalunya no solament no s'ha reduït sinó que ha augmentat. Els col·lectius més vulnerables són les persones que es troben en situacions d'exclusió social en edat activa, d'inclusió laboral molt precària o d'exclusió del mercat laboral, d'inclusió social precària i de precarietat econòmica de la llar i d'exclusió social específica en la vellesa.

Dels estudis referits, es dedueix que un alt percentatge de les llars pobres estan presidides per persones grans i soles la qual situació difícilment té altra solució que no sigui l'establiment d'ajuts econòmics directes. Un altre element auguri d'exclusió és la pobresa infantil derivada del l'augment de menors desemparats contra la que cal incidir decididament amb el mitjà que es mostra com el més efectiu que són els programes educatius adaptats a les particularitats dels joves.

Un dels objectius centrals del Govern de la Generalitat de Catalunya és promoure la construcció a Catalunya d'una societat democràtica avançada, on es respectin plenament els principis de la igualtat entre la ciutadania, el control efectiu sobre els poders públics, la participació ciutadana en la presa de decisions polítiques, els principis de proximitat, subsidiarietat i col·laboració lleial entre institucions de qualsevol nivell de govern i l'eliminació de tota forma de corrupció; per a això cal: avançar en l'expressió plena de la nació catalana, entesa com a comunitat de ciutadans i ciutadanes que –sense excepció– estan dotats dels mateixos drets i són responsables dels seus deures; assegurar que les oportunitats arriben a tota la ciutadania i a tots els territoris del país, per garantir la cohesió social i territorial i impulsar la prosperitat dels catalans i catalanes, amb una estratègia econòmica de país basada en l'educació, la innovació i un model d'infraestructures coherent.

L'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana de 16 de febrer de 2005, signat entre el Govern i el agents socials, es presenten dins les propostes que les parts signants consideren prioritàries per la seva rellevància, per la seva capacitat de millorar una situació en el curt termini o bé pel seu caràcter estratègic i innovador, entre d'altres, dins de l'àmbit de la cohesió social, i en concret de la inclusió social, aspectes inclosos en la Pla de Govern 2004-2007 del Govern de la Generalitat com l'elaboració del Pla d'inclusió social de Catalunya, que d'entre d'altres mesures inclou el redisseny del Programa interdepartamental de la renda mínima d'inserció (PIRMI), com també l'estudi de les pensions mínimes.

Amb l'objectiu de fer realitat el compromís per a la igualtat d'oportunitats de les persones i la cohesió social és compromís del Govern de la Generalitat de Catalunya garantir ingressos econòmics dignes a totes les persones, complementant transitòriament els ingressos inferiors a l'indicador de renda de suficiència establert.

Aquesta Llei pretén afrontar de manera decidida les situacions de pobresa més paleses que es donen a Catalunya establint drets subjectius per als col·lectius que es manifesten com els més necessitats, les regles per establir-ne de nous i per distribuir els recursos disponibles de manera justa i transparent.

IV. La Llei s'estructura en quatre capítols:

1) El primer, conté les disposicions general que tenen per finalitat definir els conceptes bàsics que facin comprensible el conjunt de la Llei. En aquest capítol es determina l'objecte; la naturalesa de les prestacions econòmiques definint-les com aportacions dineràries per atendre situacions de necessitat, indicant que no formen part del sistema de la seguretat social; el finançament; els beneficiaris; el caràcter i creació de les prestacions, diferenciant-les de les prestacions de serveis, i distingint les que són de dret subjectiu que s'han de crear per llei, de les de dret de concurrència, creades pel Govern, les quals s'han de subjectar a concurrència

pública i a disponibilitat pressupostària, i les d'urgència social de competència local; la forma de les prestacions en atenció a la previsió de la durada de la situació de necessitat; l'abonament que es podrà fer, si així s'estableix, de forma indirecta al proveïdor del servei; les causes de suspensió i extinció; les incompatibilitats amb altres prestacions de la que s'infereix el caràcter subsidiari d'aquestes prestacions quan es té o es pot tenir dret a altres sistemes de protecció públics o privats per atendre les situacions de necessitat; i la forma de col·laboració, mitjançant la cessió de dades, entre les administracions públiques, quan siguin necessàries per determinar l'accés a cada prestació, establert amb rang de llei atenent les previsions que estableix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

2) En el segon capítol es determina el concepte de necessitat definint, als efectes de la llei, la situació de necessitat com aquella derivada de qualsevol contingència que es produeixi en la vida d'una persona que l'impedeixin fer front a les despeses essencials com ara la manutenció, les pròpies de la llar, la comunicació, el transport així com totes aquelles imprescindibles per poder dur una existència digna. Es tracta d'una cobertura de mínims. La norma preveu que aquesta situació de necessitat es pot referir a una persona individual, a una unitat familiar o a una unitat de convivència. Les unitats familiars són equivalents a les definides als articles 2 i 3 de la Llei 18/2003, de suport a les Famílies. Aquesta llei, no obstant, va més enllà en la seva voluntat tuitiva, donant cobertura a altres situacions de necessitat en que es poden trobar les persones que conviuen, amb voluntat de permanència, compartint ingressos i despeses amb el que l'article 14.2 defineix com unitat de convivència. El darrer dels aspectes d'aquest capítol regula la valoració de situació de necessitat que és l'element definitori bàsic per poder tenir dret o poder accedir a les prestacions. Els factors determinants d'aquesta valoració són els ingressos econòmics en relació a l'indicador de renda de suficiència, establert per llei, al qual s'ha d'aplicar un índex corrector d'increment en funció, si és el cas, de l'existència de membres convivents, i la situació personal del beneficiari.

3) El tercer capítol regula el procediment administratiu de concessió de les prestacions, les unitats administratives a qui correspon la gestió i estableix que la jurisdicció contenciosa-administrativa és la competent pel coneixement de les eventuais impugnacions que es puguin produir, un cop exhaurida la via administrativa. Els aspectes més destacables són que els procediments de les prestacions econòmiques d'assistència social de dret subjectiu s'inicien a instància de part interessada, mentre que les de dret de concurrència s'inicien d'ofici. D'altra banda les sol·licituds de les prestacions amb caràcter de dret subjectiu es poden demanar en qualsevol moment mentre que les que tenen caràcter de dret de concurrència únicament es podran sol·licitar quan s'obri la corresponent convocatòria. Si no es dicta resolució expressa dins el termini fixat, en cada cas, per resoldre i notificar, les sol·licituds s'han d'entendre desestimades.

4) En el capítol quart s'estableixen tres classes de prestacions que venen regulades en cadascuna de les tres seccions en que es divideix aquest capítol i que són: Les prestacions econòmiques de dret subjectiu, les prestacions econòmiques de dret de concurrència i finalment les prestacions d'urgència social. Pel que fa a la secció primera, es a dir les de dret subjectiu se'n defineixen cinc. La primera d'elles té per objecte els joves ex tutelats per la Generalitat de Catalunya amb la finalitat de contribuir, temporalment, i en tot cas fins els 20 anys, a que un cop acabada la institució de la tutela puguin viure de forma autònoma i es puguin integrar gradualment a la vida laboral i social, sempre que acreditin no disposar de recursos econòmics. La segona de les prestacions té per finalitat protegir als cònjuges o familiars supervivents, pensionistes de la seguretat social, que amb la mort del causant han perdut poder adquisitiu i això els impossibilita poder fer front a les despeses ordinàries de la llar. Es tracta, mitjançant aquesta prestació, que aquestes persones pugui conservar una vida autònoma i independent, quan els seus recursos, insuficients, siguin els únics dels que disposen. La percepció de la prestació, a més dels ingressos, va lligada a la continuïtat en la percepció de la pensió de la seguretat social, i a dur una vida autònoma i independent. La tercera va destinada als pensionistes de la modalitat no contributiva amb la finalitat de complementar-la, sempre que acreditin que els seus ingressos o rendes no superin el 25% de l'import de la pensió no contributiva. L'import de la prestació no pot superar el 25% de l'import de la pensió no contributiva. Es tracta de millorar uns ingressos reduïts incompatibles amb una existència digna. Aquesta prestació un cop concedida es manté, sempre que es compleixin els requisits d'ingressos, mentre es sigui receptor de la pensió no contributiva i es dugui una vida autònoma i independent. La quarta prestació va destinada a atendre les despeses de manteniment d'un menor tutelat per la Generalitat, en mesura d'atenció en la pròpia família o

en mesura d'acolliment en família extensa o aliena. La regulació d'aquesta prestació de dret subjectiu es fa necessària per tal de donar a les situacions de fet el grau de cobertura jurídica necessària, garantint el dret de les famílies acollidores a una prestació fixa per menor acollit, sempre que acreditin disposar d'un determinat límit d'ingressos. La cinquena prestació té un caràcter subsidiari i la seva finalitat es atendre el manteniment de necessitats bàsiques de les persones que sent perceptors o no de prestacions públiques els seus ingressos són inferiors a l'indicador de renda de suficiència.

La Secció segona d'aquest capítol regula les prestacions econòmiques de dret de concurrència, establint els aspectes bàsics que cal tenir en compte quan s'estableixi la corresponent convocatòria, amb la creació prèvia per Acord del Govern. Aquestes prestacions atès que es proveeixen de crèdits pressupostaris limitats a més dels requisits d'accés cal establir, per a la seva valoració, criteris de prelación de situació de necessitat i per tant caldrà obrir un procés de concurrència pública, tot i que el règim jurídic aplicable no és el de les subvencions sinó el definit en aquesta llei, en l'Acord del Govern de creació i en la corresponent convocatòria. S'estableix en aquesta secció els elements bàsics que han de preveure les convocatòries, l'atorgament de les prestacions segons un ordre de prelación que garanteixi l'objectivitat, la durada del reconeixement del dret i la pròrroga automàtica en les prestacions de forma permanent així com la diferenciació entre els crèdits totals disponibles per cada convocatòria destinada a noves sol·licituds, d'aquells altres crèdits necessaris per atendre situacions de pròrroga automàtica de situacions ja reconegudes en exercicis anteriors, proporcionant d'aquesta forma una millor seguretat jurídica als beneficiaris i també als operadors jurídics. Amb les convocatòries d'aquestes prestacions s'inicia el procediment d'ofici.

La secció tercera regula de manera succinta les prestacions econòmiques d'urgència social en que s'ha tingut en compte el principi d'autonomia local. És per això que correspon als ens locals la seva creació definint únicament la llei els trets bàsics com són; la finalitat d'aquestes prestacions adreçades a atendre situacions urgents i bàsiques de subsistència; els beneficiaris que poden ser persones individuals o unitats familiars o de convivència, residents veïns o transeünts; la valoració de les situacions d'urgència per part dels serveis socials d'atenció primària; la necessitat que els ens locals prevegin en el pressupost de despeses una partida específica per atendre aquestes situacions i finalment es determina el suport de l'administració de la Generalitat.

A les disposicions de la part final, les addicionals exclouen de l'aplicació de la llei la renda mínima d'inserció i les derivades de la llei 18/2003, de suport a les famílies, que tenen la seva regulació legal específica. També estableix l'import i efectes econòmics de determinades prestacions. Les transitòries fixen l'índex de suficiència de recursos i s'estableix, per a algunes prestacions, l'aplicació progressiva de la quantia, i preveuen la normativa que ha de regir en els procediments en tràmit, a l'entrada en vigor de la llei. Per últim a les disposicions finals s'estableix la necessitat de fer les previsions pressupostàries per atendre les prestacions i es fixa l'entrada en vigor l'1 de gener de 2007.

En la tramitació de la llei s'han tingut en compte, l'informe del Consell General de Serveis Socials i de l'Institut Català de la Dona, així com els dictàmens del Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, i de la Comissió de Govern Local.

Capítol 1. Disposicions generals

Article 1. Objecte

És objecte d'aquesta llei la regulació de les prestacions econòmiques d'assistència social.

Article 2. Naturalesa de les prestacions

2.1 Es consideren prestacions econòmiques d'assistència social les aportacions dineràries que tenen per finalitat atendre determinades situacions de necessitat en què es troben les persones que no disposen de recursos econòmics suficients per afrontar-les i no estan en condicions d'aconseguir-los o rebre'ls d'altres fonts.

2.2 Les prestacions econòmiques d'assistència social no formen part de les del Sistema de la Seguretat Social, tot i que se'n puguin beneficiar les persones incloses en l'acció protectora del dit Sistema.

Article 3. Finançament

Les prestacions econòmiques d'assistència social es financen íntegrament amb càrrec als Pressupostos de la Generalitat de Catalunya excepció feta de les d'urgència social.

Article 4. Persones beneficiàries

S'entén per persones beneficiàries les residents a Catalunya a les quals s'atorga la prestació amb la finalitat de pal·liar la situació de necessitat en què es troben. En el cas de prestacions

econòmiques d'urgència social, ho poden ser, també, les persones que viuen o les que es troben a Catalunya.

Article 5. Caràcter de les prestacions

5.1 Les prestacions econòmiques d'assistència social es poden atorgar amb el caràcter de dret subjectiu, amb caràcter de dret de concurrència, o amb caràcter d'urgència social.

5.2 La prestació té caràcter de dret subjectiu per a la persona beneficiària quan aquesta reuneix els requisits fixats a la llei que la crea i regula i en conseqüència l'ens gestor ha de fer l'aportació que correspongui.

5.3 La prestació té caràcter de dret de concurrència per a la persona beneficiària quan la concessió ve limitada per les disponibilitats pressupostàries, és sotmesa a concurrència pública i a prioritjació de les situacions de major necessitat.

5.4 Les prestacions econòmiques d'urgència social tenen per finalitat atendre situacions de necessitats puntuals, urgents i bàsiques, de subsistència.

Article 6. Creació de les prestacions

6.1 Les prestacions econòmiques assistencials amb caràcter de dret subjectiu es creen mitjançant Llei.

6.2 Les prestacions econòmiques assistencials amb caràcter de dret de concurrència es creen pel Govern.

6.3 Les normes de creació han de preveure necessàriament:

- a) La situació de necessitat a protegir
- b) Els requisits de la persona beneficiària per accedir a la prestació
- c) La quantia o forma d'establir la prestació
- d) El caràcter i forma de la prestació
- e) Les causes d'extinció específiques

6.4 Les prestacions econòmiques d'urgència social s'estableixen pels ens locals, d'acord amb les competències que els hi correspon en l'àmbit de l'atenció social primària.

Article 7. Forma de les prestacions

Les prestacions econòmiques d'assistència social es poden atorgar en les formes següents:

- a) Permanents; quan s'efectuen mitjançant pagaments periòdics amb previsió de continuïtat.
- b) Temporals; quan s'efectuen mitjançant pagaments periòdics amb previsió de temporalitat.
- c) Puntuals; quan el pagament s'efectua per una sola vegada.

Article 8. Abonament i règim fiscal

8.1 La prestació es pot abonar directament a la persona beneficiària o indirectament a la que presta un servei o a una altra persona, quan així s'estableixi a la norma que la regula.

8.2 El pagament es farà preferentment a través de l'entitat financera escollida pel beneficiari o pel seu representant legal, la qual podrà requerir constància de vida, a requeriment de l'ens gestor, quedant obligada a retornar les quantitats aportades en excés i en dipòsit als comptes dels beneficiari, a partir del mes següent a la data d'extinció del dret a la prestació.

8.3 Les prestacions econòmiques d'assistència social resten sotmeses al règim fiscal que és d'aplicació a les aportacions dineràries.

Article 9. Extinció, suspensió i reintegrament de les prestacions

9.1 Són causes d'extinció automàtica de les prestacions:

- a) La mort de la persona beneficiària.
- b) Millora de la situació econòmica de la persona beneficiària que impliqui la pèrdua permanent dels requisits de necessitat.
- c) La desaparició de la situació de necessitat que l'ha motivat.
- d) L'engany en l'acreditació dels requisits.
- e) Qualsevol altra causa que es determini en la norma de creació.
- f) Deixar de residir o de viure a Catalunya, prèvia suspensió per un període de tres mesos.

9.2 Són causes de suspensió automàtica:

- a) Deixar de residir, de viure o trobar-se a Catalunya.
- b) Que la persona beneficiària deixi d'atendre dos requeriments de l'ens o òrgan gestor als efectes de comprovar la continuïtat dels requisits d'accés a la prestació concedida.
- c) Qualsevol altra causa que es determini en la norma de creació.

9.3. El percepció de la prestació o els membres de la unitat familiar o de la unitat de convivència, estan obligats a comunicar a l'entitat gestora que s'ha produït alguna de les causes de suspensió o extinció indicades en els apartats anteriors i, si és el cas, procedirà al reintegrament de les quanties percebudes indegudament. Tanmateix l'entitat gestora pot comprovar, en qualsevol moment, el compliment de les condicions que han determinat l'accés a la prestació.

Article 10. Incompatibilitat

10.1 Les prestacions econòmiques d'assistència social, regulades en aquesta llei, són incompatibles amb aquelles altres prestacions econòmiques que tingui reconegudes la persona beneficiària o a les quals pugui tenir dret per qualsevol dels sistemes de protecció públics o privats complementaris de la seguretat social, quan la concessió de la prestació econòmica d'assistència social pugui comportar la pèrdua, la disminució, o no concessió d'aquelles.

10.2 S'entén per sistemes de protecció privats, els propis del mutualisme no integrat en la seguretat social, l'assegurança privada, els fons de pensions, els inclosos en els sistemes de negociació col·lectiva o qualsevol altra que tingui per finalitat complementar les pensions de la modalitat contributiva de la seguretat social.

Article 11. Cessió de dades

11.1 Les administracions públiques, competents en cada cas, hauran de cedir les dades de caràcter personal necessàries per acreditar la residència i la convivència, per dur a terme la valoració de situació de necessitat així com per aquelles altres circumstàncies de caràcter personal que siguin determinants per a l'accés a cada prestació, en el marc de la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

11.2 L'ens o òrgan gestor de les prestacions podrà facilitar dades de caràcter personal, necessàries per la gestió dels expedients, a l'administració tributària, les entitats gestores de la seguretat social i altres entitats públiques, als efectes fiscals i de control de les prestacions.

11.3 Reglamentàriament, en aplicació d'aquesta llei, s'ha de crear un fitxer únic de dades de caràcter personal de totes les prestacions econòmiques d'assistència social

Capítol 2. De l'indicador de renda de suficiència per la valoració de la situació de necessitat

Article 12. Concepte de necessitat

Es considera situació de necessitat qualsevol contingència que es doni o aparegui en el transcurs de la vida d'una persona que l'impedeixi fer front a les despeses essencials per al seu manteniment o el de les persones que integren la unitat familiar o la unitat de convivència a la qual pertany.

Article 13. Despeses essencials

Es consideren despeses essencials d'una persona, d'una unitat familiar o d'una unitat de convivència, les pròpies de la manutenció, les derivades de l'ús de la llar, les que faciliten la comunicació i el transport, bàsics, així com totes aquelles que siguin imprescindibles per atendre una existència digna.

Article 14. Unitat familiar i unitat de convivència

14.1 Als efectes d'aquesta llei es consideren unitats familiars les establertes als articles 2 i 3 de la Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.

14.2 Als efectes d'aquesta llei es considera unitat de convivència la formada per, dues o més persones que conviuen amb voluntat de permanència i comparteixen ingressos per afrontar les despeses essencials indicades a l'article anterior.

Article 15. Valoració de situació de necessitat i indicador de renda de suficiència

15.1 La valoració de la situació de necessitat s'efectuarà tenint en compte el patrimoni, els ingressos econòmics i la situació de pobresa del beneficiari, ja sigui personal, de la unitat familiar o de la unitat de convivència.

15.2 S'estableix l'indicador de renda de suficiència, que es fixarà periòdicament a la llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya.

15.3 Als efectes del previst en els punts anteriors es fixa, amb caràcter general, com a manca de recursos econòmics el fet que els ingressos personals siguin inferiors a l'indicador de renda de suficiència. Aquesta quantia s'incrementarà en un 30% per cada membre de la unitat familiar o de la unitat de convivència que no tingui patrimoni ni ingressos.

Capítol 3. Procediment per a la concessió i Gestió de les Prestacions d'Assistència Social

Article 16. Procediment

16.1 Les sol·licituds de les prestacions econòmiques d'assistència social es presentaran als registres de l'ens o òrgans administratius, davant les oficines i llocs o pels mitjans telemàtics que preveu la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

16.2 Els expedients de les prestacions econòmiques d'assistència social de dret subjectiu s'inicien a sol·licitud de part interessada, mentre que les de dret de concurrència es poden iniciar d'ofici o a instància de part. En tot cas, i en el tràmit d'instrucció de l'expedient, l'ens o òrgan gestor demanarà, quan sigui necessari, a l'ajuntament o al consell comarcal, un informe en relació amb la persona beneficiària que, com a mínim, valori la situació de necessitat, i indiqui si viu sol o forma part d'una unitat familiar o d'una unitat de convivència.

16.3 Efectuat l'informe, per l'ens o òrgan indicat en el punt anterior el trametrà a l'òrgan competent per resoldre l'expedient.

16.4 Les sol·licituds de les prestacions econòmiques d'assistència social amb caràcter de dret subjectiu es poden demanar en qualsevol moment. La concessió de la prestació, en el seu cas, tindrà efectes econòmics des del dia primer del mes següent al de la data de sol·licitud, llevat que la norma de creació estableixi una altra cosa.

16.5 Les sol·licituds de les prestacions econòmiques d'assistència social amb caràcter de dret concurrent, es poden demanar quan s'obri la corresponent convocatòria.

16.6 Les sol·licituds de les prestacions econòmiques d'assistència social s'hauran de resoldre i notificar en el termini de 3 mesos, a partir de la data de sol·licitud, si són de dret subjectiu i en el termini de 6 mesos, a partir de l'endemà del dia en què finalitzi el termini de presentació de sol·licituds, si són de dret concurrent. En tots els casos, exhaurit el termini per resoldre i notificar, sense que s'hagi dictat resolució expressa, la sol·licitud s'ha d'entendre desestimada.

16.7 Els efectes econòmics de les prestacions amb caràcter de dret de concurrència és produirà el dia que s'estableixi en la corresponent convocatòria o, a falta de previsió, el dia primer del mes següent a aquell que finalitzi el termini de presentació de sol·licituds.

16.8 En tot allò no previst s'aplicarà la legislació vigent en matèria de procediment administratiu.

Article 17. Gestió

17.1 La gestió de les prestacions econòmiques d'assistència social correspon al departament de la Generalitat competent en matèria d'assistència social o a les entitats vinculades.

Tanmateix aquesta gestió es podrà assignar o delegar als ens locals en aplicació del previst en el Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

17.2 La gestió de les prestacions econòmiques d'urgència social, correspon als ens locals, d'acord amb el règim que els és d'aplicació.

Article 18. Jurisdicció competent

Contra les resolucions emeses en els procediments de les prestacions econòmiques d'assistència social, les persones interessades poden recórrer en alçada i, una vegada exhaurida la via administrativa, i en aplicació de la legislació processal d'aplicació poden recórrer a la jurisdicció contenciosa-administrativa.

Capítol 4. De les prestacions econòmiques d'assistència social

Secció 1. Prestacions econòmiques de dret subjectiu

Article 19. Prestació per a les persones joves ex tutelades

19.1 Es crea una prestació de dret subjectiu, de forma temporal que té per finalitat atendre situacions de necessitat d'aquelles persones joves que han estat tutelades per l'organisme públic competent en matèria de protecció de menors de la Generalitat de Catalunya, des que compleix el 18 anys i fins que compleix els 20 anys, si no disposen d'ingressos econòmics per fer front a les despeses essencials d'acord amb el disposat en aquesta llei, sempre i quan visquin de forma autònoma i fora del nucli familiar.

19.2 Són requisits d'accés que la persona jove hagi estat tutelat per l'òrgan competent en matèria de protecció de menors, durant un període de tres anys com a mínim i no disposi del nivell d'ingressos a que fa referència l'apartat anterior i segueixi el programa d'inserció establert per l'òrgan competent de l'Administració de la Generalitat, sempre i quan visqui de forma autònoma i fora del nucli familiar.

19.3 La quantia mensual d'aquesta prestació s'estableix pel Govern, i no pot superar l'indicador de renda de suficiència.

19.4 Aquesta prestació es pot complementar amb altres prestacions econòmiques o de serveis de l'Administració de la Generalitat que tinguin per finalitat la formació.

19.5 Són causes d'extinció de la prestació, a més de les establertes amb caràcter general, les següents:

- a) La realització d'una activitat laboral remunerada, quan la retribució d'aquesta sigui igual o superior a dues vegades l'indicador de renda de suficiència
- b) Abandonar el programa d'inserció, o no seguir les seves pautes.
- c) Complir els 20 anys.
- d) Deixar de viure de forma autònoma i fora del nucli familiar.

Article 20. Prestació pel manteniment de les despeses de la llar dels cònjuges o familiars supervivents

20.1 Es crea una prestació de dret subjectiu per aquelles persones que, tot i ser pensionistes de les prestacions de mort i supervivència del Sistema de la Seguretat Social, no poden

atendre, amb els seus ingressos, les despeses pròpies del manteniment dels serveis de la llar habitual que compartia amb el causant, amb la finalitat de conservar una vida independent.

20.2 Poden ser beneficiàries, les persones pensionistes de viduïtat i les persones que tinguin reconeguda una prestació en favor de familiars del sistema de la seguretat social, quan mantinguin amb els seus únics ingressos les despeses de la llar habitual.

20.3 Les persones beneficiàries indicades a l'apartat anterior han de disposar d'uns ingressos, per tots els conceptes, iguals o inferiors a la quantitat que es fixi a la llei de pressupostos.

20.4 La quantia mensual de la prestació s'estableix en l'import que fixi anualment la corresponent llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya.

20.5 En cap cas els ingressos totals anuals de la persona beneficiària més l'import de la prestació establerta en còmput anual poden ser inferiors a l'indicador de renda de suficiència indicada a l'article 15.2. Per la qual cosa es disposa, quan correspongui, un pagament anual complementari, per la diferència.

20.6 Són causes d'extinció, a més de les establertes amb caràcter general, les següents:

- a) Superar el límit d'ingressos anuals fixat.
- b) Deixar de percebre la pensió del Sistema de la Seguretat Social per qualsevol causa establerta en l'ordenament corresponent.
- c) Deixar de viure de forma autònoma i independent.
- d) Ser usuari d'una prestació de serveis d'acolliment residencial, hospitalari o de naturalesa anàloga, de finançada amb fons de caràcter públic.

Article 21. Prestació complementaria per als i les pensionistes de la modalitat no contributiva, per invalidesa o jubilació

21.1 Es crea una prestació de dret subjectiu destinada a complementar la pensió de la modalitat no contributiva del Sistema de la Seguretat Social per aquelles persones que no es poden incorporar al món laboral

21.2 Poden ser beneficiaris d'aquesta prestació les persones pensionistes de la modalitat no contributiva que no treballen i no es poden incorporar al món laboral i acrediten unes rendes o ingressos anuals que no excedeixin l'import del percentatge legalment establert, en còmput anual, de la pensió no contributiva.

21.3 La quantia de la prestació s'estableix en un import equivalent al percentatge legalment establert, de la pensió no contributiva, sense que, en cap cas, la suma de la pensió més el complement pugui superar l'indicador de renda de suficiència.

21.4 Són causes d'extinció de la prestació, a més de les establertes amb caràcter general, les següents:

- a) Deixar de ser pensionista de la modalitat no contributiva de la seguretat social.
- b) Ser usuari d'una prestació de serveis d'acolliment residencial, hospitalari o de qualsevol naturalesa anàloga.

Article 22. Prestació a l'acolliment d'una persona menor d'edat tutelada per la Generalitat de Catalunya

22.1 Es crea una prestació de dret subjectiu amb la finalitat d'atendre les despeses de manteniment d'una persona menor d'edat tutelada per la Generalitat en mesura d'atenció en la pròpia família o en mesura d'acolliment en família extensa o en família aliena.

22.2 Poden ser beneficiaris d'aquesta prestació les persones menors d'edat tutelades per la Generalitat de Catalunya que es trobin en una de les situacions següents:

- a) Atenció en la pròpia família.
- b) Acolliment en família extensa, inclòs el preadoptiu.
- c) Acolliment en família aliena, inclòs el preadoptiu.

22.3 En els supòsits d'atenció en la pròpia família, caldrà que aquesta disposi d'uns ingressos, per tots els conceptes, iguals o inferiors al indicador de renda de suficiència. Aquest límit d'ingressos s'incrementarà en un 25% per cada membre de la unitat familiar a partir del segon.

22.4 L'import de la prestació consistirà en una quantitat per persona menor d'edat acollida, establerta a la llei de pressupostos.

Aquest import, en el seu cas, es reduirà en proporció a l'import que es rebi o es pugui reconèixer per dret d'aliments, o derivats de la Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.

22.5 El Govern pot establir imports complementaris a la prestació, per raó de disminució de la persona menor d'edat, o pel nombre de menors d'edat acollits.

22.6 La prestació s'abonarà a la persona o persones en qui es delegui la guarda.

22.7 Són causes d'extinció, a més de les establertes amb caràcter general, les següents:

- a) Quan es deixi sense efecte la mesura d'atenció o acolliment de les persones menors d'edat.

b) Quan es compleixi la majoria d'edat o es reconegui l'emancipació.

c) Quan hi hagi sentència ferma d'adopció.

Article 23. Prestació per al manteniment de necessitats bàsiques

23.1 Es crea una prestació de dret subjectiu per atendre les despeses derivades del manteniment de les necessitats bàsiques de les persones en les que concorrin les circumstàncies següents:

a) Que tinguin una disminució igual o superior al 65% o tinguin més de 65 anys i no siguin perceptors d'alguna prestació de la modalitat contributiva o no contributiva o d'alguna pensió a càrrec de qualsevol dels règims que es van integrar en el Sistema de la Seguretat Social.

b) Que els ingressos que perceben per tots els conceptes no superin l'indicador de renda de suficiència establert a l'article 15.2.

c) Que es tracti de persones que no treballen o no es puguin incorporar al món laboral.

23.2 L'import de la prestació serà la quantitat equivalent a la diferència entre el còmput d'ingressos indicat en punt anterior i l'indicador de renda de suficiència.

23.3 Són causes d'extinció, a més de les establertes amb caràcter general, les següents:

a) Superar l'indicador de renda de suficiència

b) Deixar de percebre prestacions públiques periòdiques i vitalícies.

c) Ser usuari d'una prestació de serveis d'acolliment residencial, hospitalari o de naturalesa anàloga, de caràcter públic.

Secció 2. Prestacions econòmiques de dret de concurrència

Article 24. Concurrència.

La creació de prestacions econòmiques d'assistència social proveïdes amb crèdits pressupostaris limitats a les quantitats consignades en el pressupost corresponent, s'han d'atorgar tenint en compte criteris de prelació de l'estat de necessitat, per la qual cosa s'haurà d'obrir un procediment de concurrència pública.

Article 25. Convocatòries

25.1 Els procediments de concurrència pública per a l'atorgament d'aquestes prestacions s'iniciaran, previ acord del Govern, mitjançant una convocatòria pública del titular del Departament competent, que haurà de preveure com a mínim:

a) Prestació i condicions per accedir-hi.

b) Estat de necessitat que es requereix i forma de justificar-ho.

c) Criteris de valoració i prelació de situació de necessitat.

d) Persones o ens que poden presentar les sol·licitud. Lloc i forma de presentació.

e) Data d'efectes i durada de la prestació.

f) Beneficiaris.

g) Terminis de presentació de sol·licituds i de resolució i notificació dels procediments. Òrgan competent per resoldre i recursos procedents.

h) Causes específiques d'extinció, si és el cas.

i) La cancel·lació de les dades de caràcter personal facilitades, en el moment en què la resolució de la convocatòria adquireixi fermesa en via administrativa i si és el cas en via judicial.

j) Els crèdits màxims habilitats per atendre les prestacions.

k) Incompatibilitat, si és el cas, amb altres prestacions.

l) Règim fiscal aplicable.

25.2 Un cop valorades les sol·licituds, aquelles que reuneixin les condicions exigides per la convocatòria s'ordenaran segons situació de necessitat, atorgant-se les prestacions d'acord amb aquest ordre de prelació fins exhaurir el crèdit pressupostari disponible.

25.3 Amb caràcter excepcional es podran atorgar prestacions de manera directa, quan s'acreditin raons d'interès públic, social, econòmic, humanitari, o d'altres degudament justificades que dificultin la concurrència pública.

Article 26. Durada

26.1 Les prestacions atorgades amb caràcter de dret concurrent tindran la durada prevista en la convocatòria o en la resolució de concessió, i podran tenir forma permanent, temporal o puntual.

26.2 Les prestacions atorgades de forma permanent es prorrogaran automàticament per a cada exercici sempre que es mantinguin els requisits que van motivar la concessió i no es produeixi una causa d'extinció o suspensió d'aquestes.

Article 27. Crèdits pressupostaris i pròrrogues automàtiques

27.1 La convocatòria per iniciar els procediments de prestacions econòmiques assistencials de dret de concurrència hauran de preveure el crèdit total que s'hi destina.

27.2 Amb independència del crèdit indicat en el punt anterior el departament competent haurà de fer les previsions pressupostàries necessàries per atendre les despeses derivades de les pròrrogues automàtiques anuals de les prestacions de dret concurrent atorgades en exercicis anteriors.

Aquests crèdits s'hauran de consignar separatament en el pressupost anual del departament competent i no poden incloure's en els crèdits destinats a les convocatòries anuals.

Article 28. Publicitat

Les administracions públiques catalanes, amb independència de la preceptiva publicitat donaran la màxima difusió a les convocatòries per a la concessió de prestacions econòmiques d'assistència social. Igualment, el departament competent, donarà publicitat als crèdits consignats en el seu pressupost destinats a finançar les pròrrogues automàtiques anuals de les prestacions de dret concurrent atorgades en exercicis anteriors.

Article 29. Naturalesa dels procediments

Les convocatòries de prestacions econòmiques d'assistència social amb caràcter de dret de concurrència, es consideren procediments iniciats d'ofici.

Secció 3. Prestacions econòmiques d'urgència social

Article 30. Prestacions d'urgència social

30.1 Les prestacions econòmiques d'urgència social tenen per finalitat atendre situacions de necessitats puntuals, urgents i bàsiques, de subsistència com ara; l'alimentació, el vestit, i l'allotjament i es financen amb càrrec als pressupostos de les entitats locals, d'acord amb les competències que tenen en l'àmbit dels serveis socials d'atenció primària, segons la legislació aplicable.

30.2 Poden ser beneficiàries de les prestacions d'urgència social, les persones individuals i les que formen part d'una unitat familiar o d'una unitat de convivència, si són residents, viuen o es troben en un municipi de Catalunya. Aquestes prestacions s'abonaran, preferentment, als subministradors dels serveis o dels productes de primera necessitat.

30.3 Les situacions d'urgència social són valorades pels serveis socials d'atenció primària, per la qual cosa es donarà preferència a les persones o unitats que tinguin al seu càrrec menors, d'acord amb les prescripcions que s'estableixi per l'ens local.

30.4 Les entitats locals de Catalunya, d'acord amb les competències que tenen en l'àmbit dels serveis socials d'atenció primària, han de preveure en el pressupost de despeses anual, una partida per poder atendre adequadament les prestacions d'urgència social.

30.5 Les prestacions d'urgència social són compatibles amb les altres prestacions de la mateixa naturalesa.

30.6 L'Administració de la Generalitat donarà suport a les entitats locals en les prestacions d'urgència social destinades a població transeünt.

Disposicions Addicionals

Primera

S'exclouen de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, la prestació econòmica de la renda mínima d'inserció, regulada per la Llei 10/1997, de 3 de juliol, les prestacions econòmiques derivades de l'aplicació de la Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies, així com les prestacions econòmiques del Pla d'ajuda al retorn, establertes a la Llei 25/2002, de 25 de novembre.

Segona

La quantia de les prestacions establertes als articles 20.5, 21.3 i 23.2, es fixa prenent com a referència l'indicador de renda de suficiència i els ingressos percebuts durant l'exercici anterior al del reconeixement del dret.

Tercera

Les prestacions econòmiques assistencials establertes en aquesta Llei, atesa la seva naturalesa, no formen part del sistema de la seguretat social i no es troben incloses en l'àmbit d'aplicació del Reglament (CEE), núm. 1408/1971, del Consell, de 14 de juny.

Disposicions transitòries

Primera

L'indicador de renda de suficiència per l'exercici 2006, queda fixat en 7.137,2 euros anuals i 509,8 euros mensuals.

Segona

A l'entrada en vigor de la Llei i per les prestacions previstes en els articles 20, 21 i 23, en les quals es pren com a referència l'indicador de renda de suficiència, s'aplicarà el 65% de la quantitat fixada per aquest d'aquest indicador. Això, mentre la llei de pressupostos no estableixi un percentatge superior fins assolir-ne el 100%.

Tercera

El límit d'ingressos indicats a l'article 20.3, es fixa, a l'entrada en vigor de la llei, en 7600 euros.

Quarta

La quantia mensual de la prestació a què fa referència l'article 20.4, es fixa, a l'entrada en vigor de la llei, en 40 euros o part proporcional sense que en cap cas pugui ser inferior als 6 euros.

Cinquena

A l'entrada en vigor de la llei, el percentatge a que es fa referència en l'apartat 3, de l'article 21, es fixa en un 25%, en còmput anual de la pensió no contributiva vigent l'any 2006.

Sisena

Els procediments en tràmit a l'entrada en vigor d'aquesta llei, es regiran per la normativa aplicable en el moment de la seva iniciació.

Setena

Les prestacions i ajuts econòmics ja reconeguts a l'empara de convocatòries anteriors a l'entrada en vigor d'aquesta llei, es podran prorrogar anualment pel Departament competent sempre que les persones beneficiàries continuïn reunint les condicions que van causar el reconeixement.

Vuitena

Mentrestant la legislació de l'Estat no estableixi altres quantitats compatibles, pel còmput de les rendes dels beneficiaris de les pensions no contributives, s'aplicarà el previst a l'apartat 2, de l'article 145 de la Llei General de la Seguretat Social, text refós aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en la redacció donada per la Llei 4/2005, de 22 d'abril, sobre els efectes en les pensions no contributives dels complements atorgats per les Comunitats Autònomes.

Disposició Derogatòria

Es deroga l'article 5 del Decret Legislatiu 17/1994, de 16 de novembre.

Disposicions Finals

Primera

El Govern efectuarà les previsions pressupostàries necessàries per poder atendre les prestacions econòmiques d'assistència social de dret subjectiu.

Segona

Aquesta llei entrarà en vigor el dia 1 de gener de 2007.

Antecedents del Projecte de llei

1. Memòria
2. Estudi econòmic
3. Informe jurídic
4. Informe de l'Institut Català de la Dona
5. Dictamen del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya
6. Certificat de la Comissió de Govern Local de Catalunya
7. Certificat de la Comissió Permanent de Consell General de Serveis Socials i dels Consells Sectorials d'Atenció a la Infància, d'Atenció a les Persones amb Disminució, d'Atenció Primària i d'Atenció a la Gent Gran

N. de la R.: Els antecedents del Projecte de llei poden ésser consultats a l'Arxiu del Parlament.